

MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie pre
Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: _____/2021

K bodu programu

Informatívna správa o zámere zriadiť príspevkovú organizáciu Mestská knižnica Žilina (MKŽ)

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Informatívna správa

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii :

Komisia finančná a majetková
Komisia školstva a mládeže
Komisia kultúry, cestovného ruchu a miestneho rozvoja

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta

Zodpovedný za vypracovanie:

Mgr. Ingrid Dolníková
vedúca OKŠCRMR

Žilina, apríl 2021

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. /2021

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí

I. požiadať primátora mesta Žilina

1. zabezpečiť potrebné právne úkony pred vznikom organizácie,
2. vypísať výberové konanie na obsadenie pracovnej pozície riaditeľ Mestskej knižnice v Žiline,
3. predložiť na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Žiline návrh na vymenovanie riaditeľa Mestskej knižnice v Žiline.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Vedenie Žilinského samosprávneho kraja má záujem zefektívniť prácu Krajskej knižnice v Žiline (ďalej len KKŽ) a činnosť knižnice sústrediť na centrálnu budovu. Z uvedeného dôvodu sa rozhodlo, že od 1. 7. 2021 nebude prevádzkovať pobočky KKŽ. Na území mesta sa nachádza 6 pobočiek, ktoré majú svoju históriu, ale aj stálych čitateľov. Z uvedeného dôvodu predstavujeme zámer zriadenia Mestskej knižnice Žilina (ďalej len MKŽ), ako príspevkovej organizácie, ktorá by zastrešila všetky pobočky a zachovala tak uvedenú službu pre občanov Žiliny. Zároveň by sme sa chceli uchádzať o súčasný knižný fond a materiálne vybavenie uvedených pobočiek v súlade s ustanovením § 9a, ods. 8, písmena e) z č. 138/1991 Zb. zákona o majetku obcí v platnom znení ako prípad hodný osobitného zreteľa, spočívajúci v tom, že príspevková organizácia zriadená mestom Žilina, nadviaže na doterajšiu činnosť KKŽ v oblasti knižničných služieb pre občanov mesta a bude ju ďalej rozvíjať. Zriadenie, činnosť ako aj práva a povinnosti zriaďovateľa upravuje zákon č. 126/2015 o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z.z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z.z. Samotné zriaďovanie príspevkovej organizácie obcou upravuje zákon 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle uvedeného zákona bude zriadená príspevková organizácia MKŽ.

Informatívna správa o zámere zriaďiť príspevkovú organizáciu Mestská knižnica Žilina

Pobočky KKŽ na území mesta Žilina

Pobočka: VLČINCE

Adresa: ul. Sv. Cyrila a Metoda 1, 010 08 Žilina
budova vo vlastníctve PEMA spol. s r.o.

História: Pobočka vznikla v roku 1975 v účelovej budove na novom sídlisku Vlčince, s malými obmenami pôsobí na tomto mieste až do súčasnosti. Menilo sa len dispozičné riešenie a zaniklo hudobné oddelenie.

Knižnica je najväčšou pobočkou krajskej knižnice, uspokojuje knižnično-informačné potreby na najväčšom žilinskom sídlisku (18 143 obyvateľov). Poskytuje najmä krásnu literatúru (pre všetky vekové kategórie), má však aj vybudovaný fond odbornej literatúry, spravidla populárno-náučného charakteru. Tradične sprístupňuje periodickú tlač, ktorú požičiava aj absenčne. Spolupracuje s lokálnymi materskými a základnými školami, ročne zrealizuje viac ako 90 podujatí pre deti. Pre návštevníkov je vytvorený prístupový bod na internet na 2 počítačoch. Pobočka je vyhľadávanou aj seniormi, ktorým vyhovuje prístup k literatúre v blízkosti domova.

Knižnica je situovaná v dvoch miestnostiach na 1. poschodí, väčšia miestnosť, okrem ponuky krásnej literatúry, poskytuje aj služby čítárne a internetového pracoviska. Menšia miestnosť je vyčlenená deťom a poskytuje priestor pre kolektívne podujatia v menšom rozsahu (10-15 osôb). Pri výpožičnom pulte je vytvorený malý kútik pre deti.

Pobočka sídli v prenajatých priestoroch s celkovou výmerou 345 m². Vzhľadom k tomu, že mesto nemá vlastné priestory na zriadenie knižnice, stala by sa táto pobočka sídlom MKŽ. V prípade schválenia zámeru, je možné prenajať celý priestor s výmerou 586 m², nakoľko bude potrebné zabezpečiť aj administratívne priestory, ako aj priestory pre podujatia a projekty spojené s činnosťou knižnice.

Pobočka: HÁJIK

Adresa: Základná škola Námestie mladosti 1, 010 15 Žilina

História: Pobočka na sídlisku Hájik začala svoju činnosť ako integrovaná školská a verejná knižnica 5. 10. 2004 v priestoroch Základnej školy Hájik. Bol jej vyčlenený priestor jednej triedy, ktorý však nemal samostatný vchod pre verejnosť. Preto bola knižnica presťahovaná do dvoch miestností na prízemí so samostatným bočným vstupom, ktorý umožnil väčšiu samostatnosť v jej prevádzke a širšie otvorenie pre verejnosť.

Dve miestnosti umožnili odčleniť fond pre dospelých čitateľov od detského fondu. Knižnica slúži zároveň aj pre pedagógov a žiakov školy. Nachádzajú sa v nej vyučovacie materiály pre

pedagógov a mimočítanková literatúra pre žiakov zakúpená z rozpočtu školy, prioritne je však zameraná na aktuálnu literatúru. Knižnicu navštevujú dospelí, mamičky s deťmi zo sídliska, čiastočne prichádzajú aj obyvatelia z mestskej časti Závodie. Zariadenie knižnice je staršie. Sídlisko Hájik má takmer 7 800 obyvateľov.

Pobočka: SOLINKY

Adresa: Základná škola Gaštanová ul. 56, 010 07 Žilina

História: Knižnica vznikla na Základnej škole Gaštanová v roku 3.10.2005 s pôvodným predpokladom, že bude slúžiť deťom zo sídliska. Prioritne je však zameraná na deti zo základnej školy, keďže jej prevádzka je determinovaná podmienkami školy. Knižnica nemá samostatný vstup, je umiestnená na prízemí. Sídlisko Solinky má 12 555 obyvateľov. Jeden deň v týždni je otvorená pre verejnosť a žiakov Základnej školy Limbová.

Regály a nábytok na pobočke je starší. Knižnica je priestranná a presvetlená, nie je však dostatočne veľká na organizovanie podujatí väčšieho rozsahu. Slúži na stretávanie detí klubového charakteru.

Pobočka: BYTČICA

Adresa: Kultúrny dom v Bytčici, Hlavná 1, 010 04 Žilina

História: Predchodkyňa pobočky, miestna ľudová knižnica, vznikla v r. 1956. Bola umiestnená v budove vtedy nového kultúrneho domu, kde sídli dodnes.

Pobočka je umiestnená v dvoch malých miestnostiach, vybavená je starším nábytkom a nie je priestorovo prispôbena na stretávanie ľudí či organizovanie podujatí. Je obľúbená najmä medzi staršími obyvateľmi mestskej časti, prichádzajú tu sporadicky aj čitatelia zo Solíniok a študenti zo susediacej Spojenej strednej školy. Pravidelne si prichádzajú pre detskú literatúru žiaci Základnej školy s materskou školou Gaštanová – elokované pracovisko Bytčica.

Pobočka: STRÁŽOV

Adresa: Materská škôlka Strážov, Dedinská 1, 010 01 Žilina

História: Knižnica vznikla v r. 1956. Umiestnená bola v kultúrnom dome a slúžila aj ako zasadačka MNV. Neskôr bola presťahovaná do materskej školy, kde sa nachádza doteraz. Knižnicu od jej vzniku až do roku 2012 viedla pani Emília Šmelková, ktorá sa vo veku 90 rokov stala jednou z najstarších knihovníčiek na Slovensku. V roku 1964 bola knižnica navrhnutá na čestné uznanie Ministra školstva a kultúry.

Knižnica sa nachádza v jednej triede v budove materskej školy, na prízemí, kde je prístupná širokej verejnosti. Priestory pobočky sú priestranné a svetlé, jej zariadenie je staršie. V knižnici sú tradičnými používateľmi najmä seniori.

Pobočka: TRNOVÉ

Adresa: Kultúrny dom v Trnovom, Dolná Trnovská 1, 010 07 Žilina

História: Knižnica vznikla v roku 1957 ako miestna ľudová knižnica. Od roku 1987 sa stala pobočkou knižnice v Žiline. Pobočka sa nachádza na poschodí kultúrneho domu v jednej miestnosti. Je vybavená staršími regálmi. Priestor slúži len na výber a prevzatie kníh. Knižnica je preferovaná najmä staršími čitateľmi, ktorí ju pravidelne navštevujú a obmieňajú si literatúru. Nie je priestorovo vhodná na stretávanie ani organizáciu podujatí menšieho či väčšieho rozsahu.

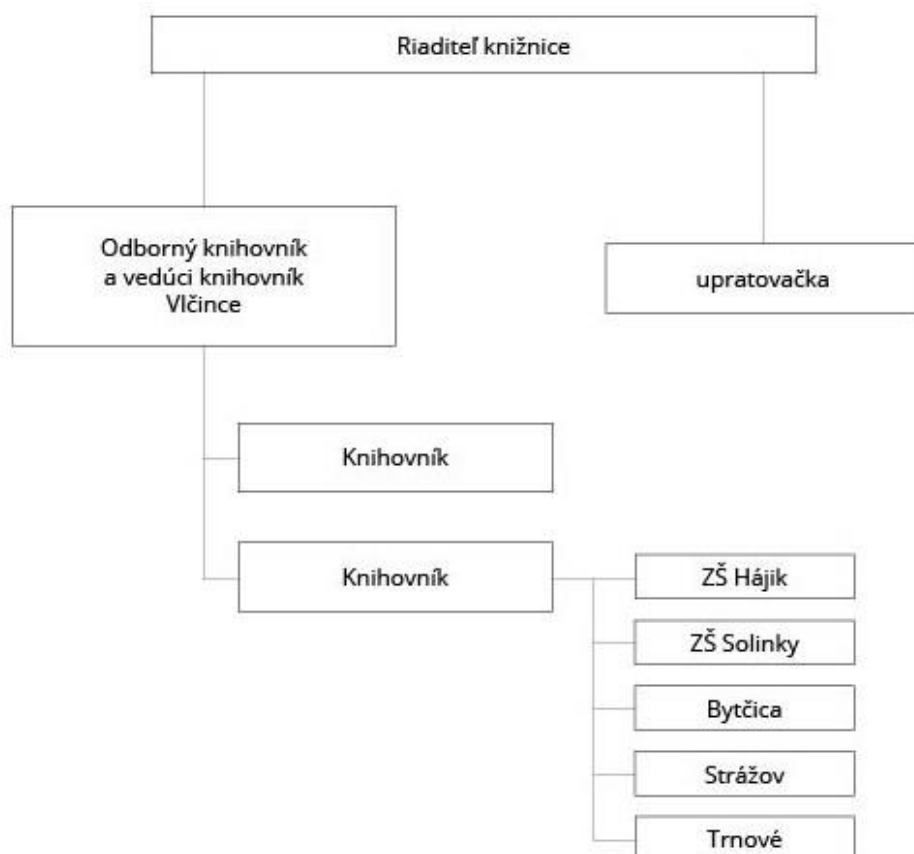
Návštevnosť v pobočkách Krajskej knižnice v Žiline v roku 2019 *

Pobočky :	počet registrovaných používateľov	počet návštevníkov	výpožičky spolu
Vlčince	1 029	25 031	69 970
Hájik	502	8 403	29 891
Solinky	313	7 245	10 454
Bytčica	119	1 407	8 085
Strážov	90	1 086	4 027
Trnové	58	429	2 434
Celkom :	2 111	43 601	124 861

Návštevnosť v pobočkách Krajskej knižnice v Žiline v roku 2020 *

Pobočky :	počet registrovaných používateľov	počet návštevníkov	výpožičky spolu
Vlčince	964	15 816	57 276
Hájik	447	5 027	23 242
Solinky	46	1 727	2 659
Bytčica	56	544	3 624
Strážov	53	359	1 272
Trnové	60	190	1 262
Celkom :	1 626	23 663	89 335

Návrh organizačnej štruktúry príspevkovej organizácie MKŽ

Riaditeľ knižnice - kvalifikačné predpoklady je vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, minimálne 3 ročná odborná prax, znalosť príslušnej legislatívy. Výberové konanie na riaditeľa je potrebné uskutočniť v mesiaci máj, aby na júnovom mestskom zastupiteľstve mohol byť schválený do pozície riaditeľa a mohol začať konať v mene organizácie.

Odborný knihovník - kvalifikačné predpoklady na knihovníka je úplné stredné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou v odbore knihovníctvo alebo rekvalifikačné štúdium Knihovnícke odborné minimum.

Knihovník - kvalifikačné predpoklady na knihovníka je úplné stredné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou

Zabezpečenie ostatných činností organizácie :

- personálne a mzdové činnosti bude zabezpečovať mesto Žilina v rámci odboru OVV, podobne ako pri školských zariadeniach,
- vedenie účtovníctva, ako službu, zabezpečí príspevková organizácia Mestské divadlo Žilina,
- správcu IT siete bude potrebné zabezpečiť externe, ako službu,
- knižnično-informačný systém Tritius bude zabezpečený formou profesionálneho centralizovaného hostingu,
- bezpečnostný systém bude zabezpečený zapojením na centrálny pult ochrany Mestskej polície,
- údržba a drobné opravy priestorov MKŽ budú zabezpečované prostredníctvom mestskej organizácie ŽILBYT, s.r.o.,
- zriadenie web stránky MKŽ zabezpečí odbor školstva, kultúry, športu, cestovného ruchu a miestneho rozvoja.

Návrh rozpočtu príspevkovej organizácie MKŽ

V prípade, že sa zriadi nová príspevková organizácia, je potrebné predpokladať, že prvotné náklady budú vyššie z dôvodu zakúpenia informačných technológií – PC, tlačiareň, kopírka, zapojenie na centrálny pult, implementácia systému Tritius a pod. Predpokladaná výška jednorazových výdavkov je približne 3 500 €.

Mzdy a odvody

mzdy a odvody*			
pozícia	predpokladaná mzda / mesiac	celkové náklady/mesiac	ročné náklady
riaditeľ	1 011	1 433	17 196
vedúci knihovník	915	1 297	15 564
1. knihovník	803	1 138	13 656
2. knihovník	803	1 138	13 656
upratovačka	412	556	6 672
funkčný príplatok riaditeľ	150	200	2 400
Celkom :	4 094	5 762	69 144

* vychádzali sme z tabuľkových miezd

Prevádzkové náklady

prevádzka *			
položka	jednorazový výdavok	mesačný poplatok	ročné náklady
nájom pobočky			980
nájom Vlčince		1 758	21 096
energie, voda, komunálny odpad		782	9 384
vedenie účtovníctva		300	3 600
správca IT		300	3 600
telefón, internet		100	1 200
pult ochrany	500		
implementácia systému Tritius	968		
hosting a servis systému Tritius		141	1 692
IT technika	2 000		
knižný fond a periodická tlač			5 000
spolufinancovanie projektov			5 000
údržba		200	2 400
kancelárske vybavenie		200	2 400
Celkom :	3 468	3 781	55 372

* sú to predpokladané náklady, treba počítať s rezervou

Predpokladané náklady na obdobie 6 – 12/2021 a ročné náklady

rozpočet*			
položka	jednorazový výdavok	rozpočet na obdobie 6 - 12	ročné náklady
mzdy a odvody		35 000	70000
prevádzka	3 500	27 500	55 000
Celkom :	3 500	62 500	125 000

* sumy po zaokrúhlení

Z údajov KKŽ vyplýva, že pobočky mali aj svoje vlastné príjmy, ktoré boli 3000 €/ rok v rámci všetkých pobočiek. Je možné predpokladať, že príspevková organizácia môže svoje príjmy časom zvýšiť, ak bude poskytovať viac služieb.

Knižný fond je možné dopĺňať aj prostredníctvom grantov, príspevkov alebo dotácií. Knižnica, ako príspevková organizácia, môže požiadať o podporu aj FPU. Knižnica môže ročne získať financie z FPU v objeme 14.500 € - 180.000 €, pri pridelení dotácie sa počíta so spolufinancovaním projektov 10-20%.

V súčasnej dobe sú vypísané výzvy FPU : Podprogram 5.1 – Knižnice

5.1.1 Komplexná infraštruktúra knižníc DOTÁCIA (10.000€ – 100.000€, predpoklad výzvy november 2021, čerpanie od 1.1.2022)

5.1.2 Vybavenie knižníc a menšia knižničná infraštruktúra DOTÁCIA (2.000€ – 10.000€, predpoklad výzvy november 2021, čerpanie od 1.1.2022)

5.1.3 Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc DOTÁCIA (1.500€ – 40.000€, začiatok 2022)

5.1.4 Akvizícia knižníc DOTÁCIA (1.000€ - 30.000€, výzva marec-apríl 2022)

Povinnosti obce pri zriadení knižnice

Zriadenie, činnosť ako aj práva a povinnosti zriaďovateľa upravuje zákon č. 126/2015 o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z.z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z.z. V zmysle § 4 ods. 2 citovaného zákona, je zriaďovateľ povinný :

- vydať zriaďovaciu listinu, zakladateľskú listinu alebo štatút knižnice; v jej názve musí byť slovo knižnica,
- oznámiť ministerstvu zriadenie alebo založenie a zrušenie knižnice do 60 dní od vzniku týchto skutočností,
- zabezpečiť vhodné priestory pre knižnicu, primerané veľkosti jej knižničného fondu, rozsahu poskytovaných knižnično-informačných služieb a zameraniu knižnice,
- zabezpečiť knižnicu z finančnej a personálnej stránky,
- podporovať ďalšie vzdelávanie zamestnancov knižnice,
- zabezpečiť pravidelné dopĺňanie, odbornú evidenciu, odborné spracovanie, ochranu, využívanie a sprístupňovanie knižničného fondu,
- podporovať spoluprácu knižníc,
- utvárať predpoklady na integráciu knižničného systému do medzinárodných knižničných a informačných systémov a sietí,
- ponúknuť vyradené knižničné dokumenty alebo knižničný fond knižnice, ktorá sa zrušila, iným knižniciam; prednostné právo na získanie vyradených knižničných dokumentov majú knižnice s konzervačnou funkciou,
- vykonávať kontrolu činnosti knižnice.

V prípade schválenia zámeru zriadenia príspevkovej organizácie Mestská knižnica Žilina, je potrebné bezodkladne vykonať všetky právne úkony, ktoré vyplývajú z platnej legislatívy tak, aby termín zriadenia bol k 1. 7. 2021.